

OBSAH

I. Ozubnice a ozubená kola

Chvála neúspěchů	9
Na břehu Ohia	
Madison—Indianapolis	11
Alpským průsmykem Mont Cenis	13
Sylvester Marsh, obchodník	
Mount Washington Cog Railway	16
Rigi a Riggensbach	
Vitznau—Rigi	20
Arth—Rigi	25
Pro slovenské doly a hutě	
Žakarovská dráha	29
Tisovec—Pohronská Polhora	31
Učitel a žák	
Blankenburg—Tanne	32
Ozubnice, ozubená kola a brzdy	34
Nejstrmější	
Pilatus	37
Panama Canal	39
Nejvyšší na vrchol Skalnatých hor	
Manitou and Pikes Peak Cog Railway v Coloradu 4260 m	41
Matterhorn láká	
Brig—Visp—Zermatt	46
Zermatt—Gornergrat—Stockhorn	51
Třikrát na Štrbské Pleso	
Poprvé roku 1896	53
Tatranská elektrická železnice — TEŽ	56
Poslední „zubačka“ na světě?	58
Na konci století	
Rothorn	61
Snowdon Mountain Tramroad	62
Asijské ozubnice pro všední dny	64
Bolanská dráha	65
Sumatra	66
Indie	67
Usui—Togo	67
Vietnam	69
Libanonská dráha Bejrút—Damašek	69

Transandino Chile—Argentina	
Los Andes—Mendoza	71
Na hřeben Jizerských hor	
Tanvald—Kořenov	76
Ke skalní stěně Eigeru	
Berner Oberland Bahnen	79
Wengernalpbahn	81
Schynige Platte	84
K ledovcům a sněžným pláním Jungfrau	
Jungfraubahn: Kleine Scheidegg—Eigergletscher—Jungfrau- joch 3454 m n. m. — Projekt	85
Kleine Scheidegg—Eismeer	90
Eismeer—Jungfrauoch	92
Přes dva průsmyky .	
Furka — Oberalpbahn, Schöllenenbahn — Projekt	96
K průsmyku Furka	99
Furka—Andermatt—Oberalp	101
Poválečná obnova	103
Tunel na Zugspitze	106
Soumrak ozubnicových drah	110

II. Koleje a lana

Lana pomáhají lidem odedávna	115
Schodiště přes hory	117
Delaware and Hudson Canal	119
Allegheny Portage Railroad	120
Dannville and Pottsville Railroad	122
Nakloněná rovina v Porýní	
Düsseldorf—Elberfeld	123
Pro vlaky s kávou	
Old Serra—Incline	125
New Serra—Incline	127
Ke kráteru Vesuvu	128
Švýcarské horské funikulárky	132
Vesnice zvaná Davos	137
Davos—Schatzalp—Strelapass	138
Davos—Parsenn—Weisfluhjoch	140
Jacobshorn, Pischa a Rinnerhorn	142
Smokovecký výstup	
Starý Smokovec—Hrebienok	144

Stavební lanovky Grossglockner—Kaprun	147
Maiskogel	149
Limberg	149
Lärchwand	150
Renesance kolejových lanovek	
Rakouské lanovky na mostních konstrukcích	
Rosshütte, Kandahar, Hartkaiser, Axamer Lizum	152
„Ledovcový drak“ — Kaprun 2	155
Alpské metro Sunnegga v Zermattu	
Zermatt—Sunnegga—Blauherd—Unter Rothorn	159

III. Lana a kladky

Od lián k drátěným lanům a visutým lanovkám	165
Přes hory a doly za dřevem a uhlím	171
K měděným a stříbrným dolům Kordiller	
Chilecito—Upulungos 4590 m n. m., Argentina	174
Od nákladních visutých lanovek k lanovkám osobním	182
San Sebastian	183
Wetterhorn Aerial Tramway	183
Kohlererbahn	185
Pão de Assucar — Homole cukru	186
Sourozenci	
Černá hora	188
Ještěd	192
Na Lomnický štít	195
Na polské straně Tater	201
Malá abeceda visutých lanových drah	202
Lanovky s provozem kyvným	202
Lanovky s provozem oběžným	205
Lana	206
Podpěry a jejich výzbroj	208
Podruhé na Zugspitze	
Osídlování vrcholu Zugspitze	211
Pro lyžařské mistrovství světa 1978	212
Laviny hrozí	215
Cirkus Nebelhorn	217
Za manganovou rudou Gabunu	218
Engadin a St. Moritz	222
St. Moritz—Chantarella—Corviglia 2488 m n. m.	223
Corviglia—Piz Nair 3025 m n. m.	224
Surlej—Silvaplana—Corvatsch 3300 m n. m.	225

V nekonečných horách západní Kanady	
Na začátku byla Kanadská pacifická dráha	227
Lake Louise (Luisino jezero)	230
Sulphur Mountains (Sirné hory)	231
Mount Norquay	232
Sunshine Village (Sluneční osada)	232
Vancouver—Grouse Mountain	233
Whistler a Blackcomb Mountains	234
Lyžařské oblasti USA	235
Nad indiánským jezerem Tahoe — Squaw Valley v Kalifornii	237
Snowbird v Utahu	241
Jackson Hole ve Wyomingu	243
Vail v Coloradu	244
Taos v Novém Mexiku	245
Lanová dráha pod úrovní moře	
Izrael—Masada	246
Malí Davidové proti velkým Goliášům	
Kabinkové (gondolové) lanové dráhy	247
Od Váhu na Malino Brdo	249
Pomagalski — Poma	249
Lanovky všedních dnů	
Black Angel — Černý anděl v Grónsku	255
Na měděnou horu Nové Guineje — Irian Jaya	258
Polští lanovkáři v Kašmíru	261
Nad tropickými pralesy	
Guatemala	262
Venezuela	264
Na vyhaslou sopku Elbrus	265
Mont Blanc — Monte Bianco	268
Tramway du Mont Blanc	269
Chamonix—Montenvers	270
Dvakrát na Aiguille du Midi	270
Vallée Blanche — Bílé údolí	273
Les 3 vallées — Tři doliny v Savojských Alpách	279
Les Menuires a Val Thorens	281
Cime de Caron	282
Méribel	283
Courchevel	283
Na sluneční straně Alp	
Courmayeur—Funivia Monte Bianco	285
Cervinia pod Matterhornem	288
Cortina d'Ampezzo — „Šíp do nebe“	292
Lyžaři potřebují sněh	297

Na Schilthorn	
Koleje do Mürrenu ...	299
... a lana na Birg	302
Schilthorn—Piz Gloria	305
Ledovcová dráha Kaprun 1	
Kaprun—Kitzsteinhorn	308
Nejvyšší horská dráha Evropy	
Zermatt—Trockener Steg—Klein Matterhorn 3820 m n. m.	313
Útok na hřebeny hor	319
Literatura a prameny	326